

ΕΓΓΡΑΦΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΕΒΙΔΟΥ

Τὸ ἐπ' ἀριθμὸν ΣΛ κατ' ἄλλοιπον τοῦ Λάμπρου ἀποτελεῖται ἐξ ἑπτά πανομοιότυπων ἐγγράφων σταθέντων ὑπὸ τοῦ πολιτευτοῦ Ν. Λεβίδου πρὸς τὸν Σ. Λάμπρον. Τὰ πανομοιότυπα ταῦτα εἶνε τὰ ἀκόλουθα.

1. Σιγίλλιον φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ δώδεκα ἀρχιερέων ὑπὸ ἡμερομηνίαν « αὐθ' ἐν μηνὶ Αὐγούστου Ἰνδικτιῶνος ζ' ». Τὸ σιγίλλιον τοῦτο ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Νικόλαον Λεβίδην, ὅστις « γνώμη τῶν περιφανεστάτων προϋχόντων τοῦ γένους κοινῇ καὶ συνοδικῇ διαγνώμῃ ἐκλεγείς πρὸ καιροῦ καὶ ἀναλαβὸν τὴν ἐπιστάσιαν τῆς ἁγῆς Κάσας τοῦ κοινοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν πρὸς τὴν κάτω Κάσασιν δοσοληψιῶν, ἤδη μέλλον ἀναχωρήσειν προσῆλθε τῇ ἡμῶν μετριότητι παρακατημένη συνοδικῶς συμπαραουσιαζόντων καὶ τῶν ἀριστίνδην ἐκλεγμένων ἐφόρων καὶ ἐπιτρόπων τῆς ἁγῆς Κάσας καὶ παρέδωκε τὸν λογαριασμὸν ἰπάσης τῆς ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐπιστάσεως αὐτοῦ γενομένης παρ' αὐτοῦ δοσοληψίας, λεπτομερέστατον, καθαρώτατον καὶ ἀκριβέστατον » τούτου δ' ἕνεκα δίδεται αὐτῷ τὸ παρὸν εὐχαριστήριον γράμμα εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν. « Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν ἀποδεικτικὸν ἐξοφλητικὸν καὶ ἐπενχητικὸν εὐχαριστήριον Γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ αὐτοῦ εὐγενείᾳ εἰς μονιμωτέραν παράστασιν ».

2. Σιγίλλιον φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ δέκα καὶ τεσσάρων ἀρχιερέων ὑπὸ ἡμερομηνίαν « αὐθ' Σεπτεμβρίου ιε' ». Τὸ σιγίλλιον τοῦτο ἀπευθύνεται πρὸς τὸν αὐτὸν Νικόλαον Λεβίδην, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπονέμεται τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα τοῦ δικαιοφύλακος εἰς ἔνδειξιν εὐχαριστίας καὶ τιμῆς ἐπὶ τῇ εὐσυνειδήτῳ διαχειρήσει τῆς Κάσας τοῦ κοινοῦ « θέλοντες δὲ πραγματικωτέραν τὴν ἔνδειξιν τῆς εὐχαριστίας ἡμῶν ποιήσασθαι τιμῶμεν αὐτὴν συνοδικῶς καὶ τῷ τοῦ Δικαιοφύλακος ἐκκλησιαστικῷ ἀξιώματι καὶ ὀφφικίῳ, ἀνεκαθεν ἐντίμῳ τε καὶ λαμπρῷ ὑπάρχοντι καὶ δίκαιον ἔπαθλον τῶν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἐπωφελῶν αὐτῆς ἐκδουλεύσεων κρίνοντες καὶ ἀποφαινόμενοι διὰ τῆς παρουσίας πατριαρχ-

χικῆς καὶ συνοδικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, ἵνα ὑπάρχη τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ λέγηται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται ἡ περιπόθητος ἡμῖν αὐτῆς εὐγένεια Δικαιοφύλας τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ὁφικιαῖος ἐγκαταλεχθεὶς τῷ ἡμετέρῳ εὐαγεῖ κλήρῳ καὶ τοῖς εὐαριθμοῖς αὐτῷ εὐγενεστάτοις ἄρχουσιν, εὐγενῆς παρὰ τοῖς γνωριζομένῃς τε καὶ ἀντιφημιζομένῃ μετὰ πάσης τῆς οἰκογενείας αὐτῆς, τῆς δι' αὐτῆς ἤδη ἐξευγενιζομένης εἰς γενεὰς γενεῶν αὐτῆς διαδοχικῶς τοῦ τῆς εὐγενείας προνομίου παραπεμπομένου».

3) Πατριαρχικὸν πιττάκιον τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' φέρον ἡμερομηνίαν «αὐκ' μαρτίου ιδ'» καὶ ὑπογραφὴν «Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης διάπυρος» πρὸς τὸν δικαιοφύλακα Νικόλαον Λεβίδην ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς συζύγου αὐτοῦ συλλυπητήριον καὶ παραμυθητικὸν «ταῦτα ἐπὶ τοσοῦτον πρὸς ἔγκαιρον παραθυμίαν αὐτῆς τῆς ὁποίας τὸ πλεόν περιμένεται ἀπὸ τὴν πρὸς πάντα ἐγνωσμένην φρόνησίν της κατὰ πάντα καὶ γενναϊότητα, ἣ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετ' αὐτῆς».

4) Πατριαρχικὸν πιττάκιον τοῦ Πολυκάρπου Ἱεροσολύμων φέρον ἡμερομηνίαν «αὐκ' ἀπριλίου ιδ'» καὶ ὑπογραφὴν «Ὁ Ἱεροσολύμων ἐν Χριστῷ αὐτῆς εὐχέτης» πρὸς τὸν δικαιοφύλακα Νικόλαον Λεβίδην ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς συζύγου αὐτοῦ συλλυπητήριον καὶ παραμυθητικόν.

5) Ἐγγραφοὺν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ Ἀ. Μαυροκορδάτου πρὸς τὸν Σταμάτιον Λεβίδην φέρον χρονολογίαν «Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1825».

6) Ἐγγραφοὺν τῆς κοινότητος τοῦ Μεσολογγίου πρὸς τὸν Σταμάτην Λεβίδην φέρον χρονολογίαν «Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 4 Ἰανουαρίου 1825».

7) Πιστοποιητικὸν τοῦ Ρ. Τζιόρτζ φέρον χρονολογίαν «Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Αὐγούστου 1837».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι ἐκ τῶν ἐπτὰ ἐγγράφων τὰ μὲν τέσσαρα πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὸν Νικόλαον Λεβίδην, τὰ δὲ τρία τελευταῖα εἰς τὸν Σταμάτιον Λεβίδην. Περὶ τῶν τεσσάρων πρώτων ποιεῖται λόγος καὶ ὁ Μελισσηνὸς Χριστοδοῦλου ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ, τῷ ἐπιγραφομένῳ «τὰ Ταταῦλα ἦτοι ἱστορία τῶν Ταταούλων» ἀναδημοσιεύων ὅλον μὲν τὸ δεύτερον, μέρος δὲ τοῦ πρώτου καὶ τε-

τάρτου¹. Τὸ ἕκτον τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἔχει δημοσιευθῆ ἔν τοῖς ἑλληνικοῖς χρονικοῖς τοῦ Δ. Ι. Μάγερ².

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐγγράφων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν οἰκογένειαν Λεβίδου ἔχουσι δημοσιευθῆ τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 1, 2, 4 καὶ 6 ἔχουσι δὲ μείνει ἀδημοσίευτα τὰ ὑπ' ἀριθμὸν 3, 5, καὶ 7. Τὰ μὴ δημοσιευθέντα μέχρι τοῦδε ἔγγραφα δημοσιεύομεν κατωτέρω ἀντιγράψας ἐκ τῶν πανομοιότυπων τῶν εὑρεθέντων ἐν τοῖς καταλοίποις τοῦ Λάμπρου, ὅστις εἶχε ζητήσει αὐτὰ πρὸς δημοσίευσιν.

Κ. Ι. Δ.

1

Ἰ. Γρηγόριος ἐλέη θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Εὐγενέστατε καὶ ἡμέτερε κατὰ πνεῦμα νιὲ ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἄρχον Δικαιοφύλαξ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας κύριε Νικόλαε Λεβίδη, τὴν εὐγενίαν τῆς ἐκ ψυχῆς εὐχόμενος, εὐλογοῦμεν πατρικῶς. Περιεμένομεν πάντοτε μετὰ τὸ προλαβὸν πατρικὸν μας νὰ δώσωμεν τῇ εὐγενείᾳ τῆς τὴν ἀγαθὴν ἀγγελίαν τῆς ἀναρρώσεως, καὶ ἐπὶ τὸ κρεῖττον μεταβολῆς τῆς ὑγείας τῆς φιλιότητος συζύγου τῆς καὶ κατὰ πνεῦμα θυγατρὸς ἡμῶν περιποθήτου· καὶ τοῦτο μὲν ἡμεῖς ἐφανταζόμεθα, καὶ ἠυχόμεθα, καὶ ἠλπίζομεν· ἀλλ' ὁ ζωῆς καὶ θανάτου ἔχων τὴν ἐξουσίαν, καὶ τοὺς ὅρους τῆς ζωῆς ἐκάστου ἡμῶν εἰδὼς, ἀπεφάσισε τὴν εἰς ἄλλην ζωὴν μετάβασιν τῆς φιλιότητος, πληρωθέντων τῶν ὕρων τῆς παρουσίας προσκαιροῦ ζωῆς, καὶ ἐξελέξατο καὶ προσελάβετο τὴν μακαρίτιδα καὶ οὐχ ὅπερ ἡμεῖς ἠλπίζομεν, ἀλλ' ὅπερ ἔδοξε τῇ θείᾳ του προνοίᾳ τοῦτο καὶ ἐγένετο. Βέβαια αἱ ἀναπολήσεις τῶν προτερημάτων τῆς μακαρίτιδος καὶ ψυχικῶν ἀρετῶν, προξενούσι λύπην μεγίστην εἰς κάθε εὐαίσθητον καρδίαν, πολλῶν δὲ εἰς τῆς εὐγενείας τῆς· ἀλλ' αὐτὴ ἡ λύπη θεωρουμένη καὶ φυσικῶς καὶ πνευματικῶς δὲν ἔχει ἀποτέλεσμα ὠφέλειαν, φέρει

1. Πρβλ. ἐνθα ἀνωτέρω σ. 21-24 ἐνθα καὶ περὶ τῆς οἰκογενείας Λεβίδη καὶ δὴ τοῦ Νικολάου Λεβίδη τοῦ δικαιοφύλακος πρβλ. ἐν σ. 41 καὶ 324. Ὁ Μελοσηνὸς Χριστοδούλου ἔχει δημοσιεύσει ὁλόκληρον μὲν τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 2 σιγγίλιον, μέρος δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ὡς καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 4 πιστοποιίου τοῦ Πολυκάρπου Ἱεροσολύμων.

2. Πρβλ. Ἑλληνικά Χρονικά Δ. Ι. Μάγερ ἔτος Β' Ἀριθμ. 1. 3 Ἰανουαρίου 1825 σελ. 7.

μάλιστα βλάβην διπλὴν καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸ ψυχικὸν μέρος, διατι φαίνεται ἐναντιουμένη εἰς τὴν θείαν ἀπόφασιν· λοιπὸν εἶη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένου, ζωὴ εἰς τὴν εὐγενίαν τῆς, καὶ τὰ φίλιτάτά τῆς. Ἡ φρόνησίς τῆς εἶναι ἱκανὴ νὰ μετριάσῃ τὸ ἄλλος, συλλογιζομένη τοῦ βίου τούτου τὸ ἀσάτατον καὶ θνητόν. Ἡ μακαριότης μάλιστα μὰς ἔδωκε καὶ ἐπιχειρήματα ἀρκετὰ διὰ νὰ μετριάσωμεν τῆς λύτης τὸ βίαιον, δηλαδὴ τὴν χριστιανικὴν καὶ καθ' ὅλα τέλειαν προπαρασκευὴν διὰ τὴν ἀποδημίαν τῆς, διὰ τὴν ὁποίαν βεβαίως φρονοῦμεν ὅτι εὐρίσκεται ἐν χώρᾳ ζώντων, καὶ σκηναῖς δικαίων. Δὲν ἐλείψαμεν καὶ ἡμεῖς μετ' ὅλην τὴν περι ἡμᾶς ἰσραηλικὴν ὁμήγουριν, νὰ τὴν προτεμψώμεν δι' ὅλης τῆς ἀνηκούστης παρατάξεως καὶ τῶν ἰλάστη-θῶν εὐχῶν, ὡς καὶ ἀνατείνωμεν καθ' ἑκάστην ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ ὑπὲρ τῆς πολυχρονίου ζωῆς, τῆς εὐγενίας τῆς, καὶ τῶν φιλιτάτων τῆς, χάρις ἐκπληροῦντες πατρικὸν ἄφευκτον. Ταῦτα ἐπὶ τοσοῦτον πρὸς ἔγκαιρον παραμυθίαν αὐτῆς, τῆς ὁποίας τὸ πλεόν περιμένεται ἀπὸ τὴν πρὸς πάντας ἐγνωσμένην φρόνησιν τῆς κατὰ πάντα καὶ γενναϊότητα, ἢ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἶη μετ' αὐτῆς.

ἄωκ' μαρτίου ιδ'

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ εὐχέτης διάπυρος

2

Ἄρ. 2560.

Ὁ Κύριος Σταμάτιος Λεβίδης ἐπὶ τῆς πολιορκίας Μεσολογγίου κατὰ τὸ 1822 σταλεῖς εἰς Ζάκυνθον διὰ πρόβλεψιν ζωοτροφιῶν καὶ ἐξαργύρωσιν ἔθνικων ὁμολογιῶν, ἐτελείωσε πιστὰ καὶ προθύμως τὴν ἀποστολὴν του, σταλεῖς δὲ καὶ ἐκ Βου διὰ τὰς αὐτὰς χρεῖας εἰς τὴν ἰδίαν νῆσον καὶ Ἰθάκην καὶ Κεφαλληνίαν ἐνήργησε καλῶς τὴν ἐπιστάσιαν του καὶ κατώρθωσε σημαντικὴν συνδρομὴν, διὰ νὰ κασθῇ τὸ φρούριον Μεσολογγίου.

Προσκαλεσθεῖς ἔπειτα εἰς Ὑδρον, ἐστάλη μετ' κίνδυνον τῆς ζωῆς του, ἀπὸ ἀτομά τινος, εἰς Κεφαλληνίαν πρὸς ἀντάμωσιν τοῦ μακαρίου Βύρωνος καὶ συνήργησε μεγαλῶς νὰ κατορθωθῇ τὸ δάνειον 20 χιλιάδων ταλλήρων.

Ἐπειτα περάσας εἰς Μεσολόγγιον διωρτίσθη φροντιστῆς εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐπλήρωσε τιμίως καὶ προθύμως καὶ τούτην τὴν ἐπιστάσιαν του καθὼς καὶ τὴν διαδεχθεῖς αὐτὴν τοῦ νὰ

ὑπάγη εἰς Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν ὡς προβλεπτής τῶν ζωοτροφῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Ἐπειδὴ δὲ ὑπηρετήσῃ καὶ κατώθωσεν ἀμισθὶ πάντα τ' ἀνωτέρω καθὼς καὶ με ὅλην τὴν απαιτουμένην δραστηριότητα καὶ οἰκονομίαν τῷ δίδεται τὸ παρὸν ἀποδεικτικὸν εἰς ἐνδειξιν τοῦ ζήλου, φιλογενείας καὶ ἀφιλοκερδείας του.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1825.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντής

A. Μαυροκορδάτος

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς

Γ. Πραΐδης

3

Πιστοποιεῖται, ὅτι ὁ Κύριος Σταμάτης Λεβίδης ὑπηρετήσεν εἰς τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 1828 ἐκτελῶν χρέη Γενικοῦ φροντιστοῦ εἰς τὸ Γεν. Στρατόπεδον καὶ εἰς ὅλον τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του ἐκτέλεσε τὰ χρέη του με ζῆλον καὶ ἀξιώτητα. Παρευρέθη δὲ καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον εἰς διαφόρους ἐποχὰς ὅπου ἐδείχθη καὶ στρατιωτικὸς ἄξιος.

Κατ' αἰτησὶν του δίδεται τὸ παρὸν ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Αὐγούστου 1837.

P. Τζιόρτζι